

našega tobaka. Da se prepričam, koliko je resnice na tem, sem vprašal člana komisije, ki je prevzemala tobačne pridelke, za mnenje, toda ta mi je izjavil, da je tobak, pridelan v Sloveniji, popolnoma dober kot tobak za pipe in za manj vredne tobačne izdelke. (Medklici na levi: Čujmo, čujmo!) Radi tega ne razumem, kako je mogla monopolna uprava oziroma finančni minister odrediti, da se pri nas ne sme nadalje saditi tobak. Slovenija je pridelala l. 1923 okoli 150.000, a l. 1924 175.000 kg tobaka. In sedaj nam je centralistični režim še to malenkost odjedel!

Pri tej priliki hočem navesti še neko drugo pritožbo, katero imamo zastopniki Slovenije tukaj predložiti. Zgodi se šestokrat, da na vrta ali na njivi viničarja ali bajtarja ali malega posestnika zraste par bilk tobaka. Prva leta uprava naše nove države v takih slučajih ni postopala bogve kako ostro. Toda zadnja leta opažamo na žalost, da se naši ljudje, ki niso imeli dovoljenja za sadenje tobaka, naravnost kruto kaznujejo, ako finančna kontrola po denuncijantih zvoha za par bilk tobaka.

Tako je bil v občini Ajdovec mali posestnik, ki ni bil nič sam kriv, da je zrastel na njegovi njivi tobak, ampak prejšnji lastnik te njive, kaznovan ne samo z denarno globo, ampak tudi na 30 dni ječe. Navedel sem samo eno teh pritožb, čeravno bi jih lahko naštel celo vrsto. Kakor sem se informiral, v južnih krajih takih sekretur in tiranskih kazni ni!

Se nekaj mi je omeniti in to je veliki nered, ki vlada pri naših tobačnih zalozah. Tako imamo v Mariboru glavno zalogo tobaka, ki po več dni ali tudi celi teden nima gotovih vrst tobaka na razpolago, tako da so ubogi ljudje na deželi bili čisto prisiljeni, da so morali jemati in kupovati najfiniši in najdražji tobak in cigarete, ker drugega tobaka ni bilo dobiti. Krivica je tudi, da se je glavna zaloga v Mariboru odzvela dvema slovenskima invalidoma. Isto se je nato podelilo nekemu trgovcu-bankirju iz južnih krajev. Sploh se z ubogimi invalidi glede trafik postopa po rusačevsko.

Mi nimamo prilike, da bi se pritoževali pri upravi monopola, ker tam ni zastopana Slovenija po nobenem članu odbora, zato si dovoljujem tukaj navesti naše pritožbe ter od uprave monopola in g. finančnega ministra zahtevati, da bi se ozirali na naše opravičene pritožbe. G. finančnega ministra pozivam, da naj vpliva na upravo monopola, da bo upoštevala naše pritožbe. (Zivahno odobravanje in ploskanje na levi.)

Za povrnitev škode slov. denarnim zavodom.

Vprašanje narodnega poslanca Vlado Pušenjaka in tovarišev na g. ministra zunanjih zadev dr. M. Ninčiča in g. ministra financ dr. Mil. Stojadinoviča.

Vsled neugodnih določb pogodbe, sklenjene z republiko Avstrijo, so znatno oškodovani razni denarni zavodi v Sloveniji, kateri so pred preobratom bili prisiljeni nalagati svoj odvišen denar pri centralnih zavodih v Nemški Avstriji; ko se je razpravljalo o pogodbi v odboru in v plenumu narodne skupščine, smo zastopniki iz Slovenije opozarjali na težke posledice za razne denarne zavode, ako se pogodba sprejme. Minister zunanjih zadev g. dr. Ninčič je v imenu vlade v narodni skupščini podal izjavo, da bo vlada, upoštevajoč navedene razloge, dala oškodov-

Večkrat smo zavili okrog cestnih oglov in prišli na mal trg pred visoko vojašnico. Tu se nam je ukazalo: Stoj!

Na oglu vojašnice je bila v zidu dolbina. V njej je čepela za mizico prodajalka pod velikim, tribarvnim dežnikom, s katerega sta viseli dve svetiljki.

Skoro obenem z nami je prišlo na trg več častnikov: bil je poveljnik Zemo z nekaterimi drugimi, katere sem bil tudi spoznal medtem. Stotniku so smeje se stiskali roko in nas ogledovali. Potem so prečitali apel in vsak izmed nas je dobil hlebec komisa in list za stanovanje. Naznanili so nam, da bo drugo jutro ob osmih raport zaradi razdeljevanja orožja, ter nam potem veleli: »Odstop!« Nato so častniki odšli po cesti na levo ter skupaj vstopili v veliko kavarno.

A mi drugi, posebno Italijani, ki niso umeli nič besedice nemškega ali francoskega, kam naj bi se v takem velikem mestu obrnili s svojimi stanovanjskimi listi?

Najprej mi je prišlo na misel, da bi ogovoril prodajalko pod dežnikom. Bila je stara, debela, polnolična Alzacijanka. Ko sem jo vprašal, kje je kapucinska cesta, mi je odgovorila:

»Kaj plačaš?«

Prisiljen sem bil torej, da sem pri njej izpil čašico žganja. Potem je rekla:

»Glej, ako tam-le prav nasproti zaviješ na desno okrog ogla, prideš v Kapucinsko ulico. Lahko noč, rekruti!«

In se je zasmejala.

Tudi dolgi Fürst in Cebedej sta imela liste za Kapucinsko ulico. Napotili smo se torej, srečni, da smo mogli vsaj skupaj šepati po tujem mestu.

Prvi je Fürst našel svoj stan, a hiša je bila zaklenjena. Medtem ko je trkal na vrata, sem tudi jaz našel svojega. V njem sta bili dve okni na levi strani razsvetljeni. Pritisnil sem na vrata, ki so se odprla, in stopil sem v temno vož, v kateri je dišalo po svežem kruhu. To me je zelo poživilo. Cebedej je šel dalje. Zaklical sem v veo:

»Ali ni nikogar tu?«

Skoro isti hip se je zgoraj vrhu lesenih stopnic pokazala stara žena, ki je držala roko pred gorečo svečo.

»Kaj bi pa radi?« me je vprašala.

Povedal sem ji, da sem dobil list za stanovanje pri

Ubogi, kako kašljaš!

In kako hripav si? Ako bi imel čudovite »TORO« prsne karamele vedno pri sebi, ne bi tako trpel! Vsakemu bolniku se toplo priporočajo, ker so sestavljene iz 5 raznih zdravilnih zelišč. Ne škodijo otrokom. Dobijo se za 3 dinarje pri vsakem trgovcu. Poskusite jih!

vanim denarnim zavodom (zadrugam in občinskim ali okrajnim hranilnicam) podporo.

Z ozirom na dano obljubo so se prizadeti denarni zavodi potem velikega župana in potom poslanecv opetovano obrnili na vlado, da določi in podela podporo, ker je obstoj teh zavodov v nevarnosti. Vloge so ostale nerešene, ne v dvanajstih in ne v proračunu ni določen noben kredit za te zavode. Pač pa je veliki župan oblasti v Mariboru začetkom leta 1925 v časopisih s svojim podpisom podal izjavo, da bo finančni minister potrebne kredite zagotovil v proračunu.

Pribiti moramo, da se že dve leti borimo brez uspeha, da dosežemo podporo za te zadruge, 27 po številu s približno 5300 člani, katere so ustanovljene od narodnozavodnih zadrugarjev, katere vodijo narodnozavodni kmetje, katere kljub težkim razmeram po prevratu delujejo prav uspešno v prid kmetijskega stanu, dočim vidimo, da je vlada hitro priskočila na pomoč Središnji Zemeljski Pozajmionici (centrali nenarodnih veresijskih udruv v Hrvatski in Vojvodini, ustanovljenih od Madžarov iz političnih ozirrov) in isti odredila v zakonu o dvanajstih za mesece april, maj, junij in julij podporo v znesku dva milijona dinarjev.

Da je nujno potrebno, tem zadrugam priskočiti na pomoč, je najboljši dokaz poročilo Pokrajinske uprave za Slovenijo (oddeljenje za Poljoprivedo) v Ljubljani z dne 7. aprila 1925, ki se glasi sledeče: Kakor je temu ministru že znano, obstoja v Sloveniji večje število zadrug, ki imajo še izza časa Avstrije naložen denar v zavodih današnje Nemške Avstrije. V ministru se nahajajo vsi dokazi, da zadrugam takoj po osvobojenju ni bilo mogoče prenesti svojega denarja iz Avstrije. Na eni strani je prepovedala avstrijska vlada izvoz nemškoavstrijskega denarja, na drugi strani je pa branila vlada kraljevine SHS uvažati avstrijsko valuto. Poleg tega so pa veljali pri avstrijskih denarnih zavodih zelo dolgotrajni odpovedni roki, tako da je bilo posebno v prvih mesecih po osvobojenju nemogoče našim zadrugam svoje zahteve uveljaviti.

Po pogodbi, zaključenih letos med vlado SHS in Avstrijo, bi morale naše zadrugne dobiti od svojih zahtev v Avstriji 32% in to samo od kapitala s stanjem ob času osvobojenja, torej brez obresti za leta 1919, 1920, 1921 in 1922. Skupno zahteva 27 zadrug v Nemške Avstrije krog 1.450.000 dinarja kapitala; 32% dovoljenega izplačila znaša 996.000 dinarjev. Zadrugne izgubijo poleg 68

nje. Prišla je dol in pogledala list. Potem je rekla po nemško:

»Pojdite z mano!«

Šel sem torej gor po stopnicah. Mimogrede sem opazil skozi odprta vrata dva moža v samih hlačah, ki sta bila do pasu gola in pred niskami stoječ gnetla testo. Bil sem torej pri peku, in prav zaradi tega tudi starika še ni spala, ker je imela bržkone tudi še opravka. Nosila je čepico s črnimi trakovi in široko krilo iz višnjavega platna na trakovih obešeno čez rame. Rokave je imela zavihane do komolcev. Bila je žalostna videti. Zgoraj me je peljala v precej veliko sobo, v kateri je stala zidana peč in za njo postelja.

»Pozno prihajate, je rekla žena.

»Da, ves dan smo hodili, sem odgovoril s težavo, »kar v glavi se mi vrti od gladi in utrujenosti.«

Pogledala me je in slišal sem, kako je mrmrala predse: »Revež, revež!«

Potem je rekla, naj sedem k peči in me vprašala:

»Ali imate ožuljene noge?«

»Da, že tri dni.«

»Sezujite čevlje in nataknite te-le cokolje, je odgovorila. »Tako se vrnem.«

Pustila je luč na mizi in odšla dol. Jaz sem odložil tornister in se sezul. Na nogah sem imel žulje in si mislil: »Moj Bog . . . moj Bog . . . ali more človek toliko prestati? Ali ne bi bilo boljše, ko bi bil človek mrtev?«

Ta misel me je bila obšla med maršem že bogve kolikokrat. Zdaj pa sem se pri gorki peči čutil tako trudnega, tako nesrečnega, da bi bil kljub Katarini, kljub teti Marjeti, gospodu Guidenu in vsem, ki so mi bili naklonjeni, najrajši zaspal za vedno. Prehudo sem bil zdelan.

Ko sem mislil na vse to, so se odprla vrata in v sobo je stopil velik, močan mož, že sivih las. Bil je eden od dvojice, ki sem jo videl spodaj. Oblekel je bil srajco in držal v roki vrč in dve čaši.

»Dober večer!« je rekla ter me resno pogledala.

Jaz sem mu pokimal. Za možem je vstopila starika. Prinesla je lesen čeber ter ga predme postavila na tla.

»Umijte si noge, je rekla, »to vam bo dobro delo.«

To me je ganilo in mislil sem si:

»Se so dobri ljudje na svetu.«

odstotkov kapitala tudi obresti od štirih let v iznosu 248 tisoč dinarjev, torej skupno 1.221.000 dinarjev.

Na zadrugah ne leži nobena krivda, ker ob preobratu ni bilo mogoče denarja prenesti iz Avstrije, pri pogajanjih z Avstrijo pa zadrugne niso imele prilike, da branijo svoje koristi.

Za zadrugne bo čas, ko stopi pogodba med našo državo in Avstrijo v veljavo, usoden; dosedaj se ni znalo, koliko bodo dobile zadrugne od svojih zahtev v Avstriji. Kakor hitro pa stopi pogodba v veljavo, bodo morale zadrugne propasti, ker po njihovih pravilih izgube ne smejo presagati dobička. V vseh 26 zadrugah je včlanjenih okrog 5300 zadrugnikov ter pride na zadrugo okrog 196 članov. Zadrugarji so izključno mali posestniki. Propad zadrug bi značil tudi njihovo pogubo, kar bi bilo usodno tudi v državno-političnem pogledu, ker se nahajajo te zadrugne ob meji.

Oddelek prosi ministrstvo, da izposluje kredit v znesku 1.231.000 dinarjev za rešitev 27 kmetjskih zadrug v mariborski oblasti, ki imajo svoj denar naložen v avstrijskih denarnih zavodih in ki trpijo vsled pogodbe z Avstrijo veliko škodo.

Izdatna in skorajšnja pomoč je tem bolj potrebna, ker so se razmere tekom zadnjih dveh let še poslabšale; skupna izguba z obrestmi za celo leto 1923, 1924 in 1925 vred bo znašala 1.500.000 dinarjev. Radi splošne gospodarske krize prihajajo vlagatelji, ki so vložili svoje prihranke v te posojilnice in zahtevajo njih izplačilo. Z ozirom na obljubljeni državno pomoč so se zadovoljili z obljubo, da dobijo izplačane vloge z obrestni vred, ko izpolni država svojo obljubo. Čakali so pol leta, jedno leto, čakali dve leti, a sedaj zahtevajo sodnijskim putem izplačilo vlog, ako se zadrugam ne posreči dobiti sredstev za izplačilo vlog, je konkurz teh zadrug neizogiben.

Z ozirom na predstojee razloge stavimo sledeči upit:

I. na ministra zunanjih zadev g. dr. M. Ninčiča: ali in kdaj namerava storiti vse potrebne korake, da vlada izpolni obljubo, dano o priliki razprave o konvenciji z republiko Avstrijo v narodni skupščini?

Za pravo vsebino in kakovost

ASPIRIN
0,5

preiskuhanih aspirinovih

tablet "Bayer"

Jamci samo originalni zavoj (ploščnati kartoni s 6 ali 20 tabletami) z modro-belo-rdečo varstveno znamko. V lastnem interesu odklanjajte vse druge zavojc.

Nato sem sezul nogavice. Ker so bili židji odprti, so krvaveli, in dobra starika je ponavljala:

»Ti revež ti!«

Mož me je vprašal:

»Odkod pa ste?«

»Iz Pfalzburga na Lotarinskem.«

»Tako?« je zrinil.

Cez nekaj časa se je obrnil k svoji ženi:

»En kolač prinesi gor. Fant bo pil kozarec vina, potem pa ga pustimo mirno spati, mora si odpočiti!«

S tem je mizo porinil predme, tako da sem imel noge v prijetni kopelji, vrč vina pa pred sabo. Potem je natočil čaši z dobrim belim vinom in rekel:

»Na vaše zdravje!«

Gospodinja je bila šla ven in se zdaj vrnila z velikim, še toplim kolačem, ki je bil čezinčez pokrit s svežim, napol raztopljenim surovim maslom. Zdej sem šele čutil, kako sem bil lačen: skoro sem omedlel. Menda sta dobrotnika to opazila, kajti žena je rekla:

»Predno boste jedli, prijatelj, morate noge vzeti iz vode!«

In predno sem razumel, kaj namerava, se je sklonila in mi s predpasnikom otrlila noge.

»Za božjo voljo, gospa, sem vzkliknil, »saj delate z mano, kakor bi bil vaš otrok!«

»Midva imava tudi sina v vojni, je odgovorila.

Glas se ji je tresel pri teh besedah in to mi je stiskalo srce: spomnil sem se Katarine in tete Marjete in nisem mogel nič odgovoriti.

»Jejte in pijte, je rekel mož in razrezal kolač.

To sem tudi storil z naslado, kakršne še nisem poznal. Onadva sta me gledala molče. Ko sem končal, je mož vstal.

»Da, je rekel, »tudi midva imava sina v vojni. Lansko leto je šel z drugimi na Rusko in nič nisva zvedela o njem . . . Te vojne so grozne!«

To je govoril sam s seboj in zamišljen hodil po sobi s rokami, na hrbtu prekrizanimi. Jaz pa sem čutil, kako so se mi zapirale oči.

(Dalje prihodnjič.)

2. Na ministra financ g. dr. M. Stojedinoviča: Ali je popravljen z ozirom na dane obljube, osobito javno dane obljube velikega župana v Mariboru v začetku leta 1925, in s ozirom na grozeč propad omenjenih zadrug vpostavitvi v prihodnje dvanajstine znesek 1.5 milijona dinarjev. Prosimo, da se ta zadeva smatra kot zelo nujna ter nam da ustneni odgovor v narodni skupščini.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Parlament zopet praznuje. Pretečeni petek so ga odgodili za 10 dni, to je do 25. t. m., z utemeljevanjem, da je treba počakati na zakonske načrte, ki jih pripravljata zakonodajni odbor. Samostojni demokrati so hoteli, da bi se skupščina odgodila najmanj za en mesec, češ, da nima kaj delati. Ta želja je prav razumljiva. Mala Pribičevićeva skupina se silno neprijetno počuti v parlamentu, kjer ima cela vlada ali »nacionalni blok« pičlo večino 10 glasov, če so vsi njeni poslanci navzoči, kar se pa le redko kdaj zgodi, ker jih je nekaj vedno po svetu naokrog na raznih komisijah, par jih pa navadno samovoljno ostane doma. Na vsaki skupščinski seji se Pribičević boji, da bo Pašič odvrgetel njegovo maso skupino ter se pobotal z drugo najmočnejšo stranko — radičevci.

Zadnje skupščinske seje

so se vršile prav na hitro. Ko so člani opozicije iznašali važne in nujne predloge, so vladinoviči kar na hitro izglasovali — prehod na dnevni red. Tako je bilo tudi, ko so opozicionarci iz vseh pokrajin govorili o krivicah pri odkupovanju tabaka, opisovali slabo gospodarstvo monopolne uprave, iznašali krivice, ki se godijo sadilcem tobaka in delavcem po tobačnih tovarnah itd. Vladna večina vsemu temu ni mogla oporekati, prešla je pa vendarle na dnevni red in sejo zaključila.

Izgovor, da za skupščino ni dela, je prava brezvestnost. Saj so že naši slovenski poslanci toliko predlagali in upravičenega zahtevali, da bi bilo dela dovolj, če bi vlada hotela.

Parlamentarni odbor v Zagrebu.

Parlamentarni odbor ali anketa, ki je bila izbrana v Zagrebu radi še nepotrjenih 24 hrvatskih mandatov, je še pred odgoditvijo skupščinskih sej dovršila svoje delo. Po izjavah radikalnih članov tega odbora in po dejstvu, da so se mnogi sklepi sprejeli soglasno, se da z gotovostjo sklepati, da proti potrditvi hrvatskih mandatov ni nobenih pomislekov. Anketa je predsedništvu skupščine predala svoje poročilo, skupščina se je pa odgodila.

Radikalni člani ankete so se v Zagrebu pogajali s hrvatskimi poslanci in tudi s samim Stjepanom Radičem v svrhu sporazuma med radikalno in hrvatsko seljačko stranko, izjavili so, da »gre vse dobro, izborno, izvrstno in še več kot izvrstno«. Pašič pa sedaj še vedno razmišlja ter daje svoje navadne zagonetne odgovore Pavlu Radiču, ki govori za sporazum, ravno tako kakor Pribičeviću, ki govori proti.

R. R. — P. P. R.

Dva mesca, odkar je Pavle Radič v skupščini podal znano izjavo, — se že najrazličnejše govori o sporazumu in o novi vladni politiki. Najbolj se pričakuje sporazum obeh najmočnejših strank — radikalov in radičevcev, da bi vladali radikali sami ob podpori radičevcev v parlamentu, ali pa, da bi se sestavila RR (radikalna-radičevska) vlada. To bi bila enostavna in primerna rešitev, ko Hrvati vse priznavajo ter zahtevajo samo pošteno upravo, in če radikali ne bi bili po enem delu svoje stranke in po hujšanju samostojnih demokratov tako zagrizeni v samovoljni in protiljudski politiki, bi se bila stvar lahko že urečila.

Samostojni demokrati, ki Hrvate še vedno obrekujejo in zmerjajo za »veleizdajalce«, so začeli sedaj trositi vesti, da bodo radičevci stopili kar v sedanjo PP vlado, tako brezpogojno, kakor lani hrvatska uskoka Šurmin in Drinković in da bi bila potem PPR (Pašič-Pribičević Radičeva) vlada. Napram tem vestem, ki izhajajo iz samostojno demokratskega strahu in razburjenja, se je v Zagrebu sicer že slišalo: »če smo že toliko popustili in žrtvovali, bi lahko še to prenesli — hrvatska večina pa še vedno odločno izjavlja: »S Pribičevićem skupaj ne gremo niti v raj, kaj šele v vlado!«

Pribičević naj se umakne!

Posamezni radikali že precej časa naglašajo, da je Pribičević glavna zapreka vsakega sporazuma. Svoj čas je dejal, da se umakne, če bi bil sporazum na poti, zakaj se ne umakne sedaj? — Take in podobne radikalne izjave so sicer značilne, nimajo pa mnogo na sebi, ko je jasno, da bi radikali lahko umaknili ali odstranili Pribičevića, če se sam noče. Pa tudi s tem se po malem začenja. Važno radikalno glasilo »Vreme« v Beogradu je te dni objavilo oster članek proti Pribičeviću in njegovi politiki z odločno zahtevo, naj se umakne.

Kot delo skupščine

po 25. t. m. se iz vladnih krogov napoveduje sledeče: 1. po skrajšanem postopanju zakoni: a) o tisku, b) o sodnikih, c) o državnih pravdnikih in d) o organizaciji sodišč. Ti zakoni se predložijo za zakonodajnem odboru. 2. Po rednem postopanju: zakon o poljedelskih kreditih, zakon o spremembi člena 12. zakona o vojni odškodnini in zakon o nošenju orožja.

RUMUNI IN KONFERENCA MALE ANTANTE.

Konferenca Male antante je rumunske politične kroge zelo razočarala, ker se ni pečala z ruskim vprašanjem in z organizacijo skupne fronte proti sovjetski Rusiji. Zato rumunski listi ostro napadajo vnarnjega ministra Duca in naglašajo, da v takih okolištinah Mala antanta za Rumunijo nima nobenega pomena. Mnogi listi zagovarjajo misel, da bi bilo bolje za Rumunijo, če bi politično samostojno nastopala, ker bi v tem slučaju lahko vsaj na gospodarskem polju se svobodno uveljavila. Več rumunskih poslancev bo spravilo zborovanje Male antante tudi v parlamentu na razgovor, ker so mnenja, da Mala antanta Rumuniji več škoduje kot koristi. Poslanec Vajda je pa izjavil, da konferenca Male antante ni bila nič drugega kot navadna majniška proslava!

ITALIJA.

Zbornica je z večino glasov sprejela zakonski načrt o ženski volilni pravici pri administrativnih volitvah. Glavni pogoj za volilno pravico je starost 25 let. Volilno pravico imajo ženske, ki so odklokovane zaradi vojnih in civilnih zaslug, nadalje matere v vojni padlih, vdove padlih, če se uživajo penzijo, one, ki so dovršile zadnji razred ljudske šole, ki se nahaja v dotični občini in one, ki plačujejo najmanj 100 lir direktnih državnih in občinskih davkov.

Od opozicije so sedaj v parlamentu samo liberalci, računa se pa, da bodo po 25. t. m. prišle v parlament tudi druge skupine v svrhu skupnega nastopa proti fašistovski vladi.

FINANČNE REFORME V FRANCIJI.

Finančni minister Caillaux se je energično lotil dela za ureditev francoskih financ. Caillaux računa za letos s primanjkljajem v znesku 4 milijarde frankov. Za kritje tega primanjkljaja predlaga znatno zvišanje osebne dohodnine zlasti v višjih stopnjah, zvišanje davka na dedščine, zvišanje cen tobačnih izdelkov, ustanovitve velike državne zavarovalne družbe in udeležba države na dobičkih sladkornih in petolejskih rafinerij.

AMERIKA TERJA.

Ameriška vlada je pozvala vlade Francije, Italije, Belgije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske, Rumunskije in Grške, da se čimprej pripravijo za ureditev vprašanja dolgov, ki jih imajo plačati ameriškim državam.

DVA SVETOVNA POLITIČNA TABORA.

Na letošnjem kongresu zveze sovjetskih držav je ruski zunanji komisar Čičerin povdarjal, da bodo evropske države in svetovna politika sploh razpadle na dva tabora: na angleško-amerikanski blok in na evropsko-azijsko zvezo. Amerikanci in Angleži kot upniki evropskih držav in veliki producenti stremijo po nadvladi v Evropi in po osvajanju azijskih tržišč in cele Azije. Pot v Azijo že sedaj zapira Rusija in tudi druge evropske države — v prvi vrsti Francija, Poljska in Češka se bodo morale braniti ameriško-angleške nadvlade ter se zblizati z Rusijo in Japonsko. Anglija skuša tudi Nemčijo vpreči v ameriško-angleški jarem. Odnosaje med Rusijo in Nemčijo je Čičerin označil kot dobre, glede društva narodov je pa izjavil, da Rusija ne more pristopiti, dokler je Društvo narodov nekako orožje proti njej.

ANGLIJA IN INDIJA.

Indijski nacionalisti so na svojem kongresu razpravljali o odnosajih do Anglije in niso prišli do pravih zaključkov. Zahtevali so za Indijo pravico, da more živeti svoje lastno življenje, neovirano od zunaj po tujem gospodarstvu. Zahtevali so, da se izpuste vsi politični jetniki in prekličje neomejena oblast za aretacije. Ni čisto jasno, ali so hoteli s tem izjaviti, da odklanjajo vsako silo in da bi bili le pod tem pogojem pripravljeni, sodelovati z angleško vlado. Vsekakor je maloverjetno, da bi se temeljem sklepov kongresa začela pogajanja z angleško vlado, tem manj, ker je bilo razpoloženje na kongresu skrajno nespravljivo in je imel voditelj Indije Das sam težko stališče. Na vsak način je prepad med Indijo in angleškimi gospodarji čezdalje večji. Ako se Anglija ne odpove izjemnim metodam, s katerimi od leta 1919 dalje hoče ukrotiti Indijo, in če ne spremeni omenjene samouprave v resnično, bo doživela čez desetletja vihar, ki ga najbrž ne bo prestala zdrava in neokrnjena.

Dober recept

za vsakega, ki trpi na srbenju glave in nastanku luskin, je: V pol litra vroče vode se da vrečica šampona s črno glavo. S tem se opere glava natančno po navodilu, ki je priloženo vsaki vrečici. Pri umivanju je treba temeljito masirati kožo na glavi.

»Šampion s črno glavo«

odstrani že po kratki uporabi nadaljni nastanek luskin.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah.

Edini proizvajatelj: Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

Važno je, da pri nakupu posebno naglašate dostavek »s črno glavo.«

Rimskim romarjem

se še naznanja:

1. V torek, dne 26. t. m., pred odhodom iz Maribora bodo prevzvišeni g. škof dr. Andrej Karlin v stolnici ob 7. uri zjutraj opravili sv. mašo za srečen potek romanja. Romarji, ki bodo v torek v Mariboru, se naj te sv. maše sigurno udeležijo.

2. Romarji naj skrbijo za to, da pravočasno pridejo v Postojno. Italijanski vlak se odpelje iz Postojne dne 26. maja že ob 6. uri 45 minut zvečer. Vozni red posebnega vlaka, ki vozi iz Maribora, smo objavili že v zadnjem »Slov. Gospodarju«. Tega voznega reda se naj romarji strogo držijo in naj gledajo, da pravočasno pridejo na ta vlak.

3. Romarji naj vzamejo za pot od doma do Rima, t. j. do srede zvečer, potrebno hrano seboj, ker med potom ne bo mogoče obedovati. Dobilni bomo v Padovi samo zajutrek. Skoraj gotovo je, da nam italijanski cariniki radi živih ne bodo delali težav.

4. Se enkrat opozarjamo romarje, da imajo na vseh jugoslovanskih železnica polovično vožnjo. Od postaje, kjer vstopijo, pa do postaje Rakek meja naj si kupijo celo karto. Na to karto jim uradnik naj pritisne molki žig. Te karte pa ne smejo nikjer oddati, ker bo veljala še tudi za nazaj.

5. Romarji ne dobijo na dom nobenih izkaznic ali dokumentov. Vse kar bodo rabili, dobijo na vlaku.

Na veselo svidenje!

Dr. Anton Jerovšek.

Prebivalcem ptujskega okraja.

Strašna nesreča je zadela dne 8. t. m. naše sobrate in sotrpine v Zlatolici, občina Sv. Janž na Drav. polju. Požar je neusmiljeno uničil 21 poslopj in ž njimi veliko živine in pretežno vse kmetijsko orodje. Vsi vemo, da ob sedanjih razmerah ljudje nimajo visoko zavarovane svoje imovine, ker visokih zavarovalnin plačati ne morejo. Ubogi, težko prizadeti naši sobrat in sotrpini so prisiljeni prositi pomoči pri svojih sobratih in sotrpinih. To tem bolj, ker so njihova polja majhna, kamnata in malorodovitna, gozdov pa sploh nimajo. Prav dobro vem, da živi kljub vsej pridnosti v našem ptujskem okraju kmetstvo ljudstvo v težkih razmerah, toda res je tudi, da ima siromak do siromaka, revež do reveža in sotrpini do sotrpina še vedno več srca, usmiljenja in razumevanja, zato kot zastopnik ljudstva v ptujskem okraju prav lepo prosim za te nesrečno prizadete sorojake, ki sami kljub svoji mravljični pridnosti brez pomoči sobratov ne bodo mogli preboleti težkega udarca. Naj jih sprejme vsak, ko pridejo z uradnimi potrdili in jim pomaga po svoji moči, volji in vesti kat brat nesrečnemu bratu. Če pa kdo ne bi mogel, ali pa ne bi hotel pomagati, naj jim privoščijo vsaj pošteno besedo in jih v njihovi bedi in žalosti ne žali. Storimo vsi prav lepo v smislu pravega krščanskega bratstva, kar zamoremo, da lajšamo gorje in obrišemo solze našim sobratom!

V Beogradu, 12. maja 1925.

Ivan Vesenjak, poslanec za ptuj. okraj.

Prireditve.

Prostovoljno gasilno društvo v Razvanju priredi na binokšno nedeljo gozdno veselico v Razvanju zraven vile Swaty. Na sporedu bo: šaljiava pošta, šaljivi ribolov, vinotoč pod vejo, boj s konfeti, zapor, godba. Za dobra vina ter pivo skrbi društvo. Začetek ob 3. uri. Vstopnina 5 D. Pri slabem vremenu se vrši veselica v pondeljek, dne 1. junija. Avto-promet iz Glavnega trga. Čisti dobiček se porabi za novo turbinsko brigzalno.

Vurberg. Polno, natlačeno sobo gledalcev je imela predstava naših deklet preteklo nedeljo. Posebno je uga jala Sardenkova igr »Skrivnostna zaroka«, ki je pona sneta po resničnih dogodkih. Junakinja igre je deklka Evrozija Alloati iz Turina. Bila je hči bogate meščanske rodbine in je imela veliko snubecev. Toda ona se je vsem odpovedala, postala je redovnica in je od leta 1888 do leta 1919 poučevala in izobraževala bolgarsko žensko mladino v Makedoniji. Leta 1919 je zbolela, preselila se je v svojo domovino Turin v Italiji, kjer je 26. decembra leta 1920 zapustila njena lepa duša to solzno dolino. Drugi dve igrici sta vzbujali obilo smeha. Imeli smo na odru pravo turško »moka«-kavo, ameriškansko damo in Rusinjo s pravo kozáška kućmo. Kaj hoćete več? Naši vrli Rusi in njihove blage gospe so našim dekletom mnogo pomagale z obleko! Bodi jim zato izrećena prisrćna zahvala! Hvala tudi vsem gledalcem, ki so prispevali k novi zastavi!

Cirkovec. V nedeljo, dne 3. maja t. l. so imeli fantje in dekleta Bralnega društva krasno prireditve v Društveni dvorani. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana čisto polna. Igrali so igrice »Pogodba« in »Amerikanski brivce«. Bili smo v skrbih, kako bo šlo. Vsa ćast pevcem in igralcem! Zlasti petje je bilo lepo. Hvala vam fantom in dekletom za krasen užitek in le naprej! Zavel je sveži duh, vztrajajmo!

Sv. Jurij ob Šćavnici. Prostovoljno gasilno društvo Slapetinci priredi v nedeljo, dne 24. maja v prostorih g. Perger veliko tombolo z nad 300 lepimi dobitki. Glavni dobitki so: Novo moško kofo, polovnjak, brestove deske s kom., pol seznja drv itd. Cena srećke 4 din.